

Navelvård hos nyfödda, SÄS

Sammanfattning

Det nyfödda barnets navel ska inspekteras dagligen. Rutinen beskriver utseende hos en frisk navel samt ger rekommendationer på åtgärd vid tecken på infektion.

Förutsättningar

Daglig inspektion av naveln ska ske under vårdtiden. Vid vård på neonatal-avdelning inspekteras naveln dagligen i samband med blöjbyte; detta görs även efter att stumpen trillat av. Föräldrar som går direkt hem från BB, uppmanas vid hemgång att inspektera barnets navel i samband med blöjbyte fram till dess att naveln läkt.

Genomförande

Naveln ska inspekteras dagligen samt hållas ren och torr, då den alltid är koloniserad med bakterier från barnets miljö.

- En frisk navel ser torr ut. Navelstumpen ramlar av efter cirka 7-10 dagar.
- Huden runt ska vara blek.
- Om fuktigt eller kladdigt rengörs naveln med vatten en gång om dagen. Torka torrt.
- För navelns utseende när barnet har navelkatetrar, se separat rutin ”Navelkärlskatetrar – neonatal”, vid barn- och ungdomskliniken.

Infekterad navel

Vid tecken på infektion såsom periumbilical rodnad, svullnad eller sekretion, kontakta barnläkare då provtagning kan vara aktuellt. Tvätta 1-2 gånger dagligen med

- Klorhexidinsprit 5 mg/ml på barn >1 200 g.
- Klorhexidinlösning 0,5 mg/ml på barn <1 200 g.
- NaCl 9 mg/ml på barn <v25.

Illaluktande navel

Om naveln inte hålls tillräckligt torr startas en förruttelseprocess med ökad risk för infektion.

Tvätta naveln med Klorhexidinsprit 1 gång dagligen tills förbättring av symtomen, se rubrik [Infekterad navel](#).

Till barn som vistas på BB, visa barnet för barnläkare som får ta ställning till eventuell provtagning och odling.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Eleni Ntoumani, specialistläkare, barn- och ungdomskliniken, SÄS
Natalia Ödman, specialistläkare, kvinnokliniken, SÄS

Remissinstanser

Verksamhetschefer, SÄS

Fastställt av

Jerker Isacson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

Navelvård, navelskötsel, umbilicus, rengöring, infektioner, hygienrutiner, hudrodnad

Referensförteckning

1. Lundkvist, P (red). (2013). Omvårdnad av det nyfödda barnet. Lund: Studentlitteratur.
2. Axelsson, I. (2002). Cochrane-översikt om att förebygga navelinfektioner. Antiseptisk lösning är onödig i i-länder men livräddande i u-länder. Läkartidningen, 2002:14.
3. Rennie JM. Rennie & Robertson's Textbook of Neonatology. Fifth edition, Churchill Livingstone Elsevier, 2012.
4. Chlorhexidine skin or cord care for prevention of mortality and infections in neonates. Sinha A, Sazawal S, Pradhan A, Ramji S, Opiyo N. Cochrane Database Syst Rev. 2015 Mar 5;(3):CD007835. doi: 10.1002/14651858.CD007835.pub2.